

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

PSIHOLOGIJA

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2023./2024.

PSI.60.HR.R.K1.24

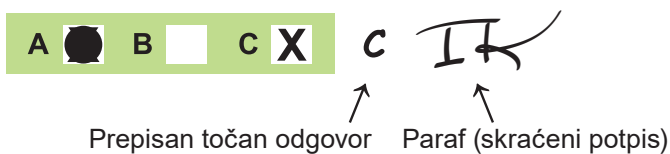
57628

Psihologija

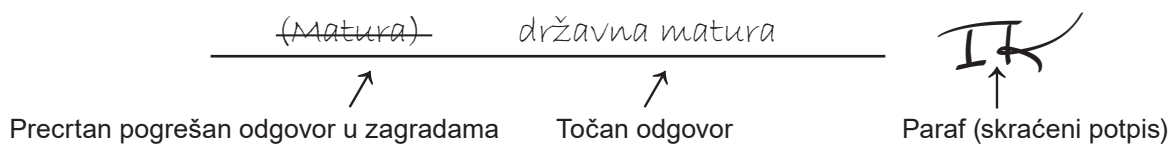
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

PSIHOLOGIJA

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI!

P
S
I

List za odgovore

D-S060

1. A B C D

2. A B C D

3. A B C D

4. A B C D

5. A B C D

6. A B C D

7. A B C D

8. A B C D

9. A B C D

10. A B C D

11. A B C D

12. A B C D

13. A B C D

14. A B C D

15. A B C D

16. A B C D

17. A B C D

18. A B C D

19. A B C D

20. A B C D

21. A B C D

22. A B C D

23. A B C D

24. A B C D

25. A B C D

26. A B C D

27. A B C D

Šifra ocjenjivača: _____

PSI.60.HR.R.L1.02

57629

**NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI**

**NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE**

Označavati ovako: **X**

P
S
I

28.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
29.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
30.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
31.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
32.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
33.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
34.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
35.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
36.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
37.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
38.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
39.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	NO	☐				
40.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	NO	☐
41.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	NO	☐
42.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	NO	☐
43.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	NO	☐
44.	Popunjavanje ocjenjivača	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	NO	☐

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Provjerite jeste li naljepili identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 22 stranice, od toga 3 prazne.

Psihologija

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Koji se od navedenih primjera odnosi na fiziološki čimbenik zbog kojega osoba ne čuje poruku sugovornika?

- A. oštećenje sluha
- B. zvuk kosilice iz dvorišta
- C. gubitak signala na mobitelu
- D. razgovor s drugom osobom u isto vrijeme

(1 bod)

2. Kojim se od navedenih istraživačkih problema bavi kognitivna psihologija?

- A. Pamtimo li bolje informacije iz tiskanoga ili digitalnoga teksta?
- B. Kako televizijske emisije utječu na oblikovanje političkih stavova?
- C. Pridonose li digitalne platforme boljoj radnoj učinkovitosti zaposlenika?
- D. Je li vrijeme provedeno na društvenim mrežama povezano s mentalnim zdravljem?

(1 bod)

3. Koji se od ciljeva psihologije može ostvariti jedino metodom eksperimenta?

- A. opis ponašanja
- B. promjena ponašanja
- C. objašnjenje ponašanja
- D. predviđanje ponašanja

(1 bod)

4. Koji od navedenih primjera opisuje negativnu korelaciju među varijablama?

- A. Porastom učestalosti čitanja raste empatija.
- B. Nema povezanosti između dobi i razine sreće.
- C. Smanjenjem učestalosti socijalnih kontakata raste depresivnost.
- D. Smanjenjem impulzivnosti smanjuje se sklonost rizičnomu ponašanju.

(1 bod)

5. Djevojčica Ana gleda kolače koji su izloženi u vitrini slastičarnice. Koje načelo perceptivne organizacije omogućuje Ani da percipira skupine istovrsnih kolača kao zasebne cjeline?

- A. načelo sličnosti
- B. načelo simetrije
- C. načelo zatvaranja
- D. načelo kontinuiteta

(1 bod)

6. Pozorno promotrite sliku.

Uz pomoć kojega od navedenih znakova za dubinu procjenjujemo da je crni oblak bliže nama?

- A. prekrivanja
- B. relativne visine
- C. konvergencije oka
- D. linearne perspektive

(1 bod)

7. Koju od navedenih aktivnosti prati kontrolni proces kodiranja?

- A. čitanje knjige za lektiru iz Hrvatskoga jezika
- B. prepričavanje vica koji smo čuli prošli tjedan
- C. prisjećanje na događaje s prošlogodišnjega ljetovanja
- D. pregledavanje starih obiteljskih fotografija u foto-albumu

(1 bod)

Psihologija

8. Poznata glumica u jednome je intervjuu navela kako se uopće ne sjeća događaja vezanih uz ružni prekid veze s tadašnjim zaručnikom. Koja je vrsta zaboravljanja opisana u navedenome primjeru?

- A. represija
- B. proaktivna interferencija
- C. retroaktivna interferencija
- D. postupno gubljenje tragova pamćenja

(1 bod)

9. U terapiji odvikavanja od ovisnosti o alkoholu pokušava se postići da se osjećaj ugone koji se povezuje s alkoholom zamijeni osjećajem neugode te se u tu svrhu u alkohol stavljaju tablete koje izazivaju jaku mučninu. Što je u ovome primjeru mučnina izazvana alkoholom prema teoriji klasičnoga uvjetovanja?

- A. uvjetovana reakcija
- B. uvjetovani podražaj
- C. neuvjetovana reakcija
- D. neuvjetovani podražaj

(1 bod)

10. Roko ima ispad bijesa na igralištu jer nije dobio čokoladicu. Majka mu ugađa i daje čokoladicu kako bi izbjegla neugodnost pred drugim roditeljima. Kojom je metodom učenja majka naučila popuštati Roku?

- A. učenjem uvidom
- B. simboličkim učenjem
- C. učenjem promatranjem
- D. operantnim uvjetovanjem

(1 bod)

11. Koja je od navedenih emocija po svojem hedonističkom tonu neugodna, a po pobuđenosti aktivirajuća?

- A. tuga
- B. dosada
- C. nostalgija
- D. uznemirenost

(1 bod)

12. Koji se od navedenih motiva ubraja u biološke?

- A. motiv za bliskošću
- B. motiv za odmorom
- C. motiv za uspjehom
- D. motiv za druženjem

(1 bod)

13. Pozorno pročitajte tekst.

... gradske djevojke nisu bile zainteresirane ili nisu smjele trčati, a one iz viših staleža, osobito plemkinje, uvijek su bile pod strožim nadzorom i imale su manje slobode od pučanki.

Izvor: Katić, M., *Uloga žena u kulturnom životu Zadra u 19. i u prva dva desetljeća 20. stoljeća*

Koja je vrsta zapreke opisane u tekstu mogla uzrokovati frustraciju kod žena visokoga staleža?

- A. osobine ličnosti
- B. prirodna okolina
- C. socijalna okolina
- D. osobni nedostaci

(1 bod)

14. Koji se od navedenih primjera odnosi na zadovoljavanje psihosocijalne potrebe skijaša?

- A. Skijaš nosi zaštitnu kacigu i naočale dok skija.
- B. Skijaš pije topli napitak nakon skijanja po hladnoći.
- C. Skijaš prije skijanja uplaćuje dodatno zdravstveno osiguranje.
- D. Skijaš upisuje školu skijanja da još bolje svlada vještinu skijanja.

(1 bod)

15. U kojoj se od navedenih situacija pojačava aktivacija simpatičkoga živčanog sustava?

- A. Luna trči nakon što je vidjela opasnu zmiju u travi.
- B. Rino se dugo oporavlja nakon iscrpljujućega treninga.
- C. Dea se polako smiruje nakon što je odgledala film strave.
- D. Đani je umoran nakon svojega prvog koncerta pred publikom.

(1 bod)

Psihologija

16. Kojoj vrsti kognitivnih sposobnosti pripadaju naučene strategije koje mladiću omogućuju da sve brže slaže Rubikovu kocku, igračku prikazanu na slici, koju treba složiti tako da svaka stranica kocke bude jednobojna?

- A. radnomu pamćenju
- B. fluidnoj inteligenciji
- C. ikoničkomu pamćenju
- D. kristaliziranoj inteligenciji

(1 bod)

17. Pozorno pročitajte primjer.

Koji slijed brojeva treba upisati na mjesto upitnika?

C A A P = 1 3 3 5

A P A C = ?

Koji se faktor inteligencije prema modelu L. Thurstonea može ispitivati zadatkom iz primjera?

- A. verbalni faktor
- B. specijalni faktor
- C. numerički faktor
- D. faktor rasuđivanja

(1 bod)

18. Na temelju kojega se pristupa ličnosti razvila pozitivna psihologija?

- A. osobinskoga
- B. humanističkoga
- C. biheviorističkoga
- D. psihoanalitičkoga

(1 bod)

19. Koji od navedenih kvocijenata inteligencije pripada kategoriji lakih intelektualnih teškoća?

- A. 45
- B. 61
- C. 74
- D. 83

(1 bod)

20. Koja se od navedenih tvrdnja odnosi na razdoblje konkretnih operacija prema Piagetovoj teoriji kognitivnoga razvoja?

- A. Dijete razmišlja egocentrično.
- B. Dijete počinje igrati simboličke igre.
- C. Dijete uzročno-posljedično zaključuje o apstraktnim pojavama.
- D. Dijete razumije da se mijenjanjem oblika stvari ne mijenja i njezina količina.

(1 bod)

21. Koja će od navedenih kognitivnih sposobnosti biti dobro očuvana kod većine fizički i mentalno zdravih osamdesetogodišnjaka?

- A. koncentracija
- B. brzo zapažanje detalja
- C. kapacitet radnoga pamćenja
- D. pamćenje smislenih sadržaja

(1 bod)

Psihologija

22. Na jednome gradilištu radi skupina od tri, a na drugome skupina od šest radnika jedne tvrtke. Obje skupine grade obiteljsku kuću prema istome nacrtu i u istim uvjetima. Nakon pet dana skupina od šest radnika je neznatno više izgradila kuću od skupine od triju radnika. Kojim se socijalnim utjecajem može objasniti mala razlika u učinku tih dviju skupina?

- A. efektom promatrača
- B. grupnom polarizacijom
- C. informativnim utjecajem
- D. socijalnim zabušavanjem

(1 bod)

23. Učenici su za zadaću iz Psihologije morali istražiti i objasniti kako nastaje sukob među grupama. Koji je od navedenih psihologa proveo eksperiment u prirodnim uvjetima čije spoznaje učenicima mogu pomoći u pisanju zadaće?

- A. S. Asch
- B. L. Festinger
- C. M. Sherif
- D. P. Zimbardo

(1 bod)

24. Ravnateljica znanstvenoga instituta odabrala je japanske kolege za suradnju na projektu iako su se talijanski znanstvenici iskazali kao vrsni stručnjaci. Vijeću instituta obrazložila je da se Japance općenito smatra pouzdanim i marljivijima. Kojim se pojmom u socijalnoj psihologiji može objasniti njezin odabir?

- A. stereotipom
- B. predrasudom
- C. normativnim utjecajem
- D. informativnim utjecajem

(1 bod)

25. U kojoj će se od navedenih situacija povećati spremnost promatrača na pružanje pomoći osobi kojoj je na ulici ukraden novčanik?

- A. Na ulici se nalazi veliki broj ljudi.
- B. Događaj se odvija u velikome gradu.
- C. Promatrač uočava da drugi pomažu.
- D. Promatrač nema velikih sličnosti sa žrtvom.

(1 bod)

26. Koje se od navedenih ponašanja može objasniti deindividuiranjem?

- A.** Branko obožava dizajnerske tenisice i uvijek nosi one koje su u modi te sezone.
- B.** Igor je zanemario sve druge obveze i bio je potpuno obuzet projektom koji je radio s prijateljima.
- C.** Mirko je u prepunoj koncertnoj dvorani u potpunome transu pjevao, vrištao i plesao zajedno s ostalom publikom.
- D.** Luka se na pregledu za vozački ispit medicinskoj sestri i liječniku obraćao s „ti” iako su oni njega oslovljavali s „vi”.

(1 bod)

27. U koje je područje istraživanja S. Milgram „zamaskirao” svoj eksperiment o poslušnosti autoritetu kako bi ispitanicima uskratio informaciju o svrsi istraživanja jer je ona mogla utjecati na njihovo ponašanje?

- A.** u područje učenja
- B.** u područje ličnosti
- C.** u područje percepcije
- D.** u područje inteligencije

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.
Točan odgovor donosi jedan bod.

28. Navedite primjer moguće hipoteze nekoga istraživačkog problema iz područja organizacijske psihologije.

(1 bod)

29. Pozorno pročitajte tekst.

Pa to je finale koje će ostati zapamćeno kao finale s najboljom atmosferom u povijesti Wimbledona. Atmosfera na tom meču bila je nogometna, sušta suprotnost vimbledonskom standardu. Mislio sam da sam na nekoj utakmici Premier lige, iskreno.

Izvor: www.tportal.hr

Napomena: Podatci o izvoru polaznoga sadržaja bit će objavljeni u rješenjima ispita.

Na koju se vrstu deklarativnoga pamćenja odnosi sjećanje opisano u tekstu?

(1 bod)

30. Pozorno pročitajte tekst.

Prije mnogo tisućljeća, muškarci i žene mnogo primitivniji od Bruna i njegove petorice lovaca, naučili su od četveronožaca kako se hvata divljač. Vidjeli su, na primjer, čopor vukova koji je zajedničkim naporom oborio i ubio mnogo veću i snažniju životinju od njih samih.

Izvor: Auel, J., *Pleme spiljskog medvjeda*

Kako se naziva vrsta učenja opisana u navedenom primjeru?

(1 bod)

- 31.** U romanu F. S. Fitzgeralda *Veliki Gatsby* glavni junak Jay Gatsby zbog odlaska u rat gubi svoju ljubav Daisy koja se udaje za drugoga muškarca. Iako su prošle godine, Gatsby ne odustaje od svoje ideje o nastavku njihove veze i na svaki način pokušava ponovno osvojiti udanu Daisy. Kojim se obrambenim mehanizmom, uz negiranje stvarnosti, koristi Gatsby u navedenoj situaciji?

(1 bod)

- 32.** Prema grčkome mitu vrhovni bog Zeus odabrao je mladog Parisa da presudi koja je od tri božice najljepša. Svaka mu je božica obećala primamljivu nagradu ako baš nju odabere. U kakvom se sukobu motiva našao Paris prilikom donošenja odluke?

(1 bod)

- 33.** Nina obožava raditi frizure sebi i drugima i svi je hvale. No, sve više potiskuje svoj talent i interes jer roditelji očekuju da studira medicinu. Boji se da bi ih razočarala kada bi odustala od studija te je na kraju samu sebe uvjerila da je medicina ono što nju zanima. Kako C. Rogers naziva potrebu zbog koje je Nina potisnula svoje interese i udaljila se od puta ka samoaktualizaciji?

(1 bod)

- 34.** Imenujte čimbenik koji određuje potencijal za razvoj inteligencije.

(1 bod)

Psihologija

35. Pozorno pročitajte tekst.

Riječ je o jednoj od modernih bolesti koja je sve učestalija i koju često nazivamo bolest dvaju lica – jednom kada je osoba tužna, osjeća prazninu, letargiju, umor, a potom pretjerano raspoložena, euforična, misli da može pokrenuti svijet...

Izvor: www.slobodnadalmacija.hr

Napomena: Podatci o izvoru polaznoga sadržaja bit će objavljeni u rješenjima ispita.

Imenujte specifični psihički poremećaj opisan u tekstu.

(1 bod)

36. O kojemu je fenomenu socijalne percepcije riječ kada mladićevi prijatelji zaključe da je njegova djevojka hladna, umišljena i površna jer je pri prvome susretu bila šutljiva?

(1 bod)

37. Na koju se vrstu atribucije odnosi objašnjenje tenisača da je izgubio meč zbog pogrešnih sudačkih odluka, a ne zbog svoje loše igre?

(1 bod)

38. Koja je vrsta komunikacije opisana u rečenici: *Glas joj je drhtao i nije mogla sakriti suze?*

(1 bod)

39. Zbog želje da ga prihvate u društvu, novi radnik nakon posla odlazi piti s kolegama iako mu alkohol izaziva glavobolju. Koja je vrsta socijalnoga utjecaja opisana u navedenom primjeru?

(1 bod)

Psihologija

41. Pozorno pročitajte tekst.

Senka je toga jutra bila na razgovoru za posao i poslije je kod kuće čekala povratan poziv. Učinilo joj se da čuje zvonjavu mobitela, no kad mu se približila shvatila je da ne zvoni. Brinula se hoće li dobiti posao pa joj se činilo da vrijeme sporo prolazi. Kako bi se razonodila, počela je pretraživati internetske sadržaje i uočila je kako se po svim portalima spominju poticaji za zapošljavanje mladih. Pozornost joj je privukao naslov članka u kojemu se predlaže da se nezaposlenim mladima omogući besplatni prijevoz i pomislila je kako je dobro da se netko toga konačno sjetio jer ona to već dugo ističe u razgovorima sa svojim prijateljima.

Imenujte tri različita psihološka čimbenika koja su utjecala na Senkinu percepciju i svaki potkrijepite različitim primjerom iz teksta.

(3 boda)

42. Pozorno pročitajte tekst.

Mnogi od polaznika su rekli da im sama pomisao na letenje uzrokuje nesanicu. Pere ih nervoza, znoje im se ruke, imaju grč u želucu, hvata ih napadaj panike, a jedan je polaznik čak rekao da je otkazao poslovni put pod cijenu otkaza jer se jednostavno nije mogao natjerati da uđe u avion.

Izvor: www.flash.hr

Napomena: Podatci o izvoru polaznoga sadržaja bit će objavljeni u rješenjima ispita.

Navedite tri sastavnice emocija i svakoj pridružite dio teksta koji se na njih odnosi.

(3 boda)

Psihologija

- 43.** Ivan je adolescent koji često upada u nevolje iz kojih ga roditelji uvijek pokušavaju izvući. Ne poštuje rokove i odgađa zahtjevne obveze, a roditelji mu opravdavaju izostanke iz škole. Čim vidi da u školi netko ima noviji tip mobitela, odmah ga želi imati, a roditelji mu zbog njegova upornog navaljivanja, kao uvijek, popuste.

Objasnite Ivanovo ponašanje iz perspektive psihoanalitičkoga, osobinskoga te biheviorističkoga pristupa ličnosti koristeći ključne pojmove svakoga od tih pristupa.

(3 boda)

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

RJEŠENJA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ PSIHLOGIJE
U ŠKOLSKOJ GODINI 2023./2024. – 2. ROK

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	A
2.	A
3.	C
4.	C
5.	A
6.	B
7.	A
8.	A
9.	A
10.	D
11.	D
12.	B
13.	C
14.	D
15.	A
16.	D
17.	D
18.	B
19.	B
20.	D
21.	D
22.	D
23.	C

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
24.	A
25.	C
26.	C
27.	A
28.	npr. radnici će učinkovitije raditi ako imaju fleksibilno radno vrijeme
29.	epizodičko/autobiografsko pamćenje Izvor: https://www.tportal.hr/sport/clanak/ivanisevic-otkrio-neke-nepoznate-detalje-o-karijeri-i-pohodu-na-wimbledon-20170530/print
30.	socijalno učenje; učenje po modelu; učenje promatranjem
31.	fiksacijom
32.	sukob višestrukoga privlačenja
33.	potreba za pozitivnom pažnjom (i ljubavlju); bezuvjetno prihvaćanje (nedostatak bezuvjetnog prihvaćanja)
34.	nasljeđe; geni
35.	bipolarni poremećaj Izvor: https://slobodnadalmacija.hr/mozaik/zdravlje/sto-je-bipolarni-poremecaj-i-kako-ga-prepoznati-kod-bliske-osobe-nakon-zadnjeg-istupa-kanyea-westa-u-javnosti-psihiatar-pomaze-objasniti-simptome-1034036
36.	halo-efekt
37.	vanjsku atribuciju
38.	neverbalna; paraverbalna komunikacija
39.	normativni utjecaj; konformizam
	3 boda Na zadanome primjeru objašnjena su 3 etička načela od sljedećih: Istraživanje ne bi smjelo izazvati ni fizičku ni psihološku štetu sudionicima, tako da je važno osmisliti način izazivanja frustracije koji neće posebno uznemiriti sudionike i nakon istraživanja s njima razgovarati o tome kako su se osjećali, odnosno razriješiti sve moguće negativne efekte eksperimentalnog postupka.

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
40.	• Sudionici trebaju biti informirani o svrsi istraživanja i postupcima koji će se koristiti. Kako se u ovome primjeru sudionicima ne može prije istraživanja reći prava svrha istraživanja jer bi to moglo utjecati na rezultate, potrebno je o tome naknadno informirati sudionike.• Sudionici mogu u bilo kojemu trenutku odustati od istraživanja bez posljedica (sudjelovanje je dobrovoljno).• Potrebno je zajamčiti anonimnost sudionika / povjerljivost podataka i rezultate koristiti samo u grupnoj analizi te izvještavati o skupnim rezultatima, a ne rezultatima pojedinca. 2 boda Objašnjena su na primjeru dva etička načela. Objašnjena su na primjeru tri etička načela, ali objašnjenje nije potpuno ili sadrži netočnosti. 1 bod Objašnjeno je na primjeru jedno etičko načelo. Objašnjena su na primjeru dva etička načela, ali objašnjenje nije potpuno ili sadrži netočnosti. 0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.
41.	3 boda Imenovana su tri psihološka čimbenika koji utječu na percepciju od ponuđenih i sva tri su potkrijepljena odgovarajućim primjerom iz teksta: • Očekivanje – čuje zvono mobitela, iako mobitel ne zvoni• Emocije – zbog zabrinutosti hoće li dobiti posao drugačije percipira vrijeme, čini joj se da sporo prolazi• Motivacija/Interes – primjećuje da se na internetskim portalima spominje zapošljavanje mladih jer i sama čeka posao• Stav/Uvjerenje – pozornost joj je privukao članak na temu o kojoj ima isti stav kao i autor članka. 2 boda Imenovana su tri psihološka čimbenika i jedan ili dva su potkrijepljena odgovarajućim primjerom iz teksta. Imenovana su tri psihološka čimbenika i jedan je potkrijepljen odgovarajućim primjerom s teksta. Imenovana su dva psihološka čimbenika i oba su potkrijepljena odgovarajućim primjerom iz teksta.

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	1 bod Imenovan je jedan psihološki čimbenik koji je potkrijepljen odgovarajućim primjerom iz teksta. Imenovana su dva psihološka čimbenika od kojih je jedan potkrijepljen odgovarajućim primjerom iz teksta. Imenovana su dva ili tri tražena psihološka čimbenika koji utječu na percepciju bez primjera ili s pogrešnim primjerom. 0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.
42.	3 boda Navedene su tri sastavnice emocija i svakoj je pridružen odgovarajući dio teksta: • Tjelesna reakcija – <i>znoje im se ruke, imaju grč u želucu, letenje uzrokuje nesanicu</i>• Utjecaj na ponašanje / spremnost na ponašanje – <i>otkazao poslovni put pod cijenu otkaza jer se jednostavno nije mogao natjerati da uđe u avion</i>• Subjektivni/emocionalni doživljaj - <i>Pere ih nervoza; hvata ih napadaj panike.</i> 2 boda Navedene su dvije sastavnice emocija i svakoj je pridružen odgovarajući dio teksta. Navedene su tri sastavnice i jednoj ili dvjema je pridružen odgovarajući dio teksta. 1 bod Navedene su dvije sastavnice emocija i jednoj je pridružen odgovarajući dio teksta. Navedena je jedna sastavnica emocija i pridružen joj je odgovarajući dio teksta. Navedene su dvije ili tri sastavnice emocija. 0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno. Izvor: https://flash.hr/2017/02/tecaj-oslobadanja-straha-od-letenja-ko-leti-vrijedi-ko-vrijedi-leti-ko-ne-leti-ne-vrijedi/
	3 boda Ponašanje je potpuno objašnjeno iz perspektive svih triju teorijskih pristupa ličnosti, npr.:

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
43.	<u>Psihoanalitički pristup</u> – mora se spomenuti dominacija ida Ivanovim ponašanjem dominira id zbog čega je usmjeren isključivo zadovoljenju svojih nagona i doživljaju ugone. ili Ivanovim ponašanjem dominira id zbog čega ne trpi napetost stvorenu nezadovoljenim nagonom i želi ga odmah zadovoljiti (impulzivnost). ili Ivanovim ponašanjem dominira id zbog čega zanemaruje pravila i impulzivno se ponaša. <u>Bihevioristički pristup</u> – mora se spomenuti učenje potkrepljenjem Kad upadne u nevolje, roditelji ga izvlače čime potkrepljuju njegovo ponašanje – negativno potkrepljenje. Time roditelji pojačavaju Ivanovo ponašanje (ako bi roditelji prestali udovoljavati njegovim prohtjevima i izvlačiti ga iz neugodnih situacija, takvo ponašanje bi se smanjilo). ili Pozitivno potkrepljuju njegovo zahtijevanje i navaljivanje da mu se udovolji – zbog takvog ponašanja mu kupuju mobitel. Time roditelji pojačavaju Ivanovo ponašanje (ako bi roditelji prestali potkrepljivati Ivanovo navaljivanje, takvo ponašanje bi se smanjilo). <u>Osobinski pristup</u> – mora se spomenuti savjesnost kao dimenzija ličnosti Ivanovo ponašanje možemo objasniti njegovim osobinama ličnosti kao što su neodgovornost, impulzivnost i smanjena samodisciplina. Ove osobine nam govore da se Ivan nalazi nisko na dimenziji savjesnosti. 2 boda Ponašanje je dobro objašnjeno iz perspektive dvaju teorijskih pristupa ličnosti. Ponašanje je objašnjeno iz perspektive svih triju teorijskih pristupa ličnosti, ali su objašnjenja nepotpuna ili sadrže netočnosti. 1 bod Ponašanje je dobro objašnjeno iz perspektive jednoga teorijskog pristupa ličnosti. Ponašanje je objašnjeno iz perspektive dvaju teorijskih pristupa ličnosti, ali su objašnjenja nepotpuna ili sadrže netočnosti. 0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
44.	3 boda Odgovor sadrži sve tražene informacije, npr.: Primjer odnosa – Predrasuda prema pripadnicima neke druge kulture uključuje negativno mišljenje i vrednovanje (neobrazovani, prljavi, loše osobe) i negativne osjećaje (odbojnost, gađenje, prijezir). Kada se predrasuda iskazuje u negativnomu ponašanju prema pripadnicima te grupe, npr. izolira ih se, vrijeđa, uskraćuju im se prava, onda je to diskriminacija. Načini suzbijanja diskriminacije – Bilo koja dva primjera iz kojih je razvidno da mogu imati pozitivan učinak na suzbijanje diskriminacije, npr. – zakonima koji jasno definiraju koja se ponašanja smatraju diskriminirajuća i zabranjuju ih– putem medija koji nas upoznaju sa zakonima, ljudskim pravima, osobnim pričama, drugom kulturom, posljedicama predrasuda– edukativnim kampanjama o dobrobitima zajedničkoga suživota ili štetnosti predrasuda i diskriminacije– kontaktima / zajedničkim aktivnostima s pripadnicima zajednice prema kojoj postoji predrasuda ili je diskriminiran. 2 boda Navedeni su svi traženi dijelovi odgovora, ali su površni ili sadrže netočnosti. Objašnjen je na primjeru odnos predrasude i diskriminacije te je opisan jedan od načina suzbijanja diskriminacije. Opisana su dva načina suzbijanja diskriminacije. 1 bod Navedena su dva dijela odgovora, ali su površni ili sadrže netočnosti. Objašnjen je na primjeru odnos predrasude i diskriminacije. Opisan je jedan od načina suzbijanja diskriminacije. 0 bodova Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.